

Muzeji i sport

Piše: ANA POPOVČIĆ

Pod olimpijskim geslom „Važno je sudjelovati“ fokus ovogodišnje Noći muzeja bio je na analizi postojećih zbirki na temu športa i stvaranju novih, te na poticanju lokalnih inicijativa u očuvanju i vrednovanju sporta kao kulturološke vrijednosti

Hrvatsko muzejsko društvo u suradnji s brojnim hrvatskim muzejima i drugim baštinskim institucijama, 26. siječnja od šest popodne do jedan sat poslije ponoći, trinaesti put je organiziralo manifestaciju Noć muzeja. Ove godine tema je bila Muzeji i sport.

Pod olimpijskim geslom „Važno je sudjelovati“ fokus ovogodišnje manifestacije bio je na analizi postojećih zbirki na temu športa i stvaranju novih, te na poticanju lokalnih inicijativa u očuvanju i vrednovanju sporta kao kulturološke vrijednosti.

Muzeji i druge institucije tradicionalno su za Noć muzeja priredili prigodne programe, izložbe, koncerte, predavanja, radionice, a ovogodišnja Noć muzeja s temom športa službeno je počela u zgradi Hrvatskog sokola u Zagrebu. Tamo je u suradnji s Hrvatskim športskim muzejem postavljena izložba „Hrvatski sokol“ pripremljena u povodu obilježavanja 140. obljetnice izlaska prvog broja najstarijeg hrvatskog časopisa posvećenog tjelovježbi i športu „Sokol“ te 135. obljetnice izgradnje prve tjelovježbene i športske dvorane, Hrvatskog sokola, koja je do danas zadržala svoju funkciju.

U gotovo svim ustanovama diljem Hrvatske pripremljena su iznimno zanimljiva događanja vezana uz šport i inspirirana športom, pa je tako u Zagrebu Hrvatski državni arhiv prikazao filmove Maksimilijana Paspé o tome kako je šport izgledao tridesetih godina prošlog stoljeća, Hrvatski povijesni muzej priredio je „Večer boksa“ u povodu 40. obljetnice meča Parlov - Cuello, a Galerija Mala postavila je instalaciju s umjetninama na temu šaha.

Hrvatski školski muzej podsjetio je „kako se nekada jačalo u školama“, a Hrvatski glazbeni zavod iskoristio je činjenicu da su u njihovim prostorijama u prošlosti bili održavani i mačevalački turniri, pa je organizirana demonstracija mačevanja u Velikoj dvorani.

Izvan Zagreba više ustanova podsjetilo je na povijest

športa specifičnog za njihov kraj i organiziralo športske igre za djecu. Muzej Like Gospić posvetio je program planinarstvu, Muzej betinske drvene brodogradnje na Murteru jedriličarstvu, Udruga Kovan iz Generalskog Stola ukazala je na značaj športa osoba s invaliditetom u djelovanju Udruge HVIDRA, a Javna ustanova Spomen područje Jasenovac organizirala je izložbu o Borisu Hanžekoviću i memorijalu, posvećenom atletičaru poginulom u probouju iz logora Jasenovac.

Galerija Antuna Augustinčića u Klanjcu otvorila je izložbu "Konjićevo novo ruho", Muzej prehrane Podravka u Koprivnici podsjetio na „Sportski duh podravkaša“, a Zavičajni muzej Slatina organizirao je, među ostalim, okrugli stol „Druga strana sporta“, s navijačima, policijom, psiholozima, liječnicima.

Gradski muzej Vukovar svečano je otvorio Reviju vukovarskih športskih

klubova i izložbu „Od Vukovara do Olimpijskih igara“, a Muzej vučedolske kulture predstavio je prapovijesne športove i drevni labirint. U Osijeku su se posjetitelji Muzeja likovne umjetnosti mogli upoznati s japanskim borilačkim športovima, u Gradskom muzeju u Sisku među ostalim događanjima treba istaknuti predavanje Hrvoja Klasića, profesora povijesti sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta – „Nogometni rat Tita i Staljina 1952.“, a u splitskoj podružnici Hrvatske matice iseljenika program je bio posvećen Hajduku i Torcidi te je između ostalog prikazan film Mate Prlića „1950. – godina Hajduka i Torcide“.

Iako se u Hrvatskoj od polovice prošlog stoljeća sustavno prikuplja građa vezana za povijest i razvoj športa, športska baština nije adekvatno zastupljena i prezentirana u hrvatskim muzejima. No tema športa izuzetno je zanimljiva najširoj populaciji, a to dokazuje i činjenica da je ovo najposjećenija Noć muzeja do sada - u 230 gradova i općina na 120 lokacija, muzejske programe posjetilo je 260 509 posjetitelja, tako da je to odličan poticaj za daljnje proučavanje i prezentaciju povijesti i društvenih aspekata športa u javnosti.

